

Олексій Уляна Олександрівна

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
аспірант кафедри адміністративного та фінансового права*

КОНТРОЛЬНІ ПОВНОВАЖЕННЯ РАХУНКОВОЇ ПАЛАТИ У СФЕРІ ДОТРИМАННЯ БЮДЖЕТНОГО ЗАКОНОДАВСТВА

Згідно чинного законодавства Рахункова палата від імені Верховної Ради України здійснює контроль за надходженням коштів до Державного бюджету України та їх використанням. Рахункова палата підзвітна Верховній Раді України, регулярно її інформує про результати своєї роботи та є державним колегіальним органом [3, ст. 1]. Рахункова палата орган з конституційним статусом, якому властиві усі риси державних органів. Якщо говорити про повноваження то тут переважно вважається, що це сукупність елементів з яких складаються той чи інший орган. Повноваження Рахункової палати можна визначити, як закріплені за палатою права і обов'язки (в т. ч. обов'язки нести відповідальність за наслідки виконання повноважень – так звані юрисдикційні обов'язки). Як вже зазначалось раніше Рахункова палата була створена і функціонує з метою здійснення контролю від імені Верховної Ради України за надходженням коштів до Державного бюджету України та їх використанням. Згідно Лімській декларації, компетенція палати закріплена в Конституції України і поширюється на всі відносини, які стосуються коштів Державного бюджету, незалежно від того відображені вони в національному бюджеті чи ні. Закон України «Про Рахункову палату» більш детально наводить перелік об'єктів та правовідносин, які підпадають під компетенцію досліджуваного органу. Ст. 98 Конституції України закріплює, що контроль від імені Верховної Ради України за надходженням коштів до державного бюджету України та їх використанням здійснює Рахункова палата [2, ст. 98].

У сфері бюджетного контролю Рахункова палата здійснює контроль за надходженнями до державного бюджету та поповненням державного бюджету податками та зборами, а також за допомогою інших доходів. Контролює витрати та використання бюджетних коштів, включаючи використання бюджетних коштів на забезпечення діяльності Верховної Ради України, Президента України, Кабінету Міністрів України, Конституційного Суду України, Верховного Суду України, вищих спеціалізованих судів, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, Вищої ради правосуддя, Генеральної прокуратури України та інших органів, безпосередньо визначених Конституцією України; використання коштів державного бюджету, наданих місцевим бюджетам та фондам загальнообов'язкового державного соціального і пенсійного страхування, здійснення таємних видатків державного бюджету [3]. Також Рахункова палата контролює питання надання та повернення кредитів, питання пов'язані із запозиченнями та гарантіями таких запозичень, а також погашення боргу. Здійснення закупівель за рахунок коштів державного бюджету, виконання державних цільових програм, інвестиційних проектів, державного замовлення, надання державної допомоги суб'єктам господарювання за рахунок коштів державного бюджету, управління коштами державного бюджету центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів, стану внутрішнього контролю розпорядників коштів державного бюджету. Також Рахункова палата здійснює контроль за проектом закону про Державний бюджет та всі питання, які стосуються даного закону, тобто його виконання та готує висновки та річний звіт про виконання закону про державний бюджет. Рахункова палата за підсумками кожного кварталу подає Верховній Раді України висновки про стан виконання закону про Державний бюджет України, а також пропозиції щодо усунення порушень, виявлених у звітному бюджетному періоді [1, ст. 110].

Рахункова палата відіграє важливу роль для держави. Раціональний розподіл та використання коштів з бюджету, запорука економічної стабільності в країні. Здійснені її працівниками перевірки, контрольні заходи, експертно-аналітичні оцінки в рамках визначених для неї функцій виявили, що в сучасних умовах політичного й економічного розвитку держави незаконне, нецільове, неефективне використання коштів є масовим явищем, яке породжує велику кількість інших недоліків, руйнує правове поле держави, сприяє зростанню політичного й соціального напруження в суспільстві.

Результативність управління бюджетним процесом України залежить від ефективного та своєчасного виконання своїх функцій відповідними органами державної влади, в тому числі і Рахункової палати, як одного з основних контролюючих органів держави. А отже можна стверджувати, що для ефективної роботи даного органу необхідно внести ряд коректив в закон про Рахункову палату та більш детально окреслити коло контрольних повноважень цього органу.

Список використаної літератури:

1. Бюджетний кодекс України: від 08.07.2010 р. № 2456-VI (зі змінами та доповненнями). Відомості Верховної Ради. 2010. № 50-51. ст. 110. Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.

2. Конституція України від 28.06.1996 р. №254к/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – №30. – Ст. 98

Про Рахункову палату: Закон України від 11.07.96 №315/96-ВР: [Електронний ресурс]. – www.ac-rada.gov.ua